

ožujak 2017.

SADRŽAJ

AZTN utvrdio da je Gorenje Zagreb bilo u zabranjenom sporazumu

Odobrena koncentracija Mullera i Kozma

Tahograf nije zloupорabio vladajući položaj na tržištu servisiranja
tahograf uređaja

Produljen rok za donošenje odluke o koncentraciji Optima/HI

Povrat novca za njemačke korisnike usluge grijanja

Češki sud potvrdio kaznu na plinskom tržištu

Mjere islandskoj pošti

Zahtjev za naknadu štete od Heinekena

AZTN utvrdio da je Gorenje Zagreb bilo u zabranjenom sporazumu

Gorenje Zagreb je izravno i neizravno utvrđivalo fiksne ili minimalne prodajne cijene bijele tehnike i malih kućanskih aparata marke Gorenje zbog čega mu je Agencija izrekla upravno-kaznenu mjeru u iznosu od 1,557.000 kuna

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) izrekla je Gorenju Zagreb upravno-kaznenu mjeru u iznosu od 1,557.000 kuna.

AZTN je sankciju izrekao jer je u provedenom postupku utvrdio da je Gorenje Zagreb skloplio zabranjeni sporazum kojim su izravno i neizravno utvrđivane fiksne ili minimalne prodajne cijene bijele tehnike i malih kućanskih aparata marke Gorenje.

Sporazum je sklopljen s više neovisnih poduzetnika koji na području Hrvatske prodaju proizvode marke Gorenje.

Trgovci bez slobode u određivanju cijena

Pritom je Gorenje Zagreb svojom rabatnom politikom na nedopušten način poticalo trgovce da se pridržavaju fiksnih ili minimalnih cijena koje im je nametnuo te je ujedno vršio nedopu-

šten pritisak na trgovce koji se tih cijena nisu pridržavali.

Gorenje Zagreb je takvu poslovnu politiku provodilo putem odredbi Prodajnih uvjeta za bijelu tehniku za 2010. koji su činili sastavni dio njegovih tipskih ugovora, u razdoblju od listopada 2010. do veljače 2011. Nakon toga, sve do studenoga 2014., Gorenje Zagreb je putem elektroničke komunikacije aktivno nadziralo pridržavaju li se njegovi kupci u prodaji ili preprodaji utvrđene fiksne ili minimalne cjenovne razine.

Na taj je način Gorenje Zagreb ograničavalo pravo neovisnih trgovaca da slobodno određuju prodajnu cijenu proizvoda te je time kršio propise o zaštiti tržišnog natjecanja.

Zbog toga je AZTN sklopljeni zabranjeni sporazum proglašio ništetnim. Agencija je postupak protiv Gorenja Zagreb pokre-

.....
! U NENAJAVA LJENOJ
PRETRAŽI PRONAĐENI
SU DOKAZI KOJI
UKAZUJU NA TO DA
JE GORENJE ZAGREB
IZRIČITO TRAŽILO
SURADNJU DRUGIH
PODUZETNIKA I NA
NJIH VRŠILO PRITISAK

nula po službenoj dužnosti prihvativši inicijativu podnositelja sa zaštićenim identitetom.

Postupak je pokrenut nakon prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu koje je pokazalo da postoje indicije da rabatna i cjenovna politika Gorenja Zagreb prema poduzetnicima koji se bave internetskom prodajom u odnosu na poduzetnike koji se bave klasičnom prodajom,

predstavlja moguće ograničenje pasivne prodaje.

Nenajavljeni pretraga uz nalog VUS-a

Međutim, iz sadržaja dokumentacije i očitovanja prikupljenih tijekom postupka, Agencija je zaključila da, pored mogućeg ograničavanja pasivne prodaje, postoji i osnovana sumnja na primjenu fiksnih ili minimalnih cijena, odnosno da je određivanje cijena i odobravanje popusta pojedinim poduzetnicima koji prodaju proizvode marke Gorenje, rezultat pritiska i/ili poticaja koje Gorenje Zagreb provodi usmeno ili elektroničkim putem.

Stoga je Agencija temeljem naloga Visokog upravnog suda RH provela nenajavljenu pretragu poslovnih prostorija Gorenje Zagreb.

Tijekom pretrage pronađeni su dokazi koji ukazuju na to da je Gorenje Zagreb izričito tražilo suradnju drugih poduzetnika i na njih vršilo pritisak kako bi jednostrano provelo svoju poslovnu politiku.

Gorenje Zagreb je, s jedne strane, svojom rabatnom politikom na nedopušten način poticalo kupce da se pridržavaju prodajnih cijena koje im je nametnulo, a s druge strane je poduzetnicima koji se nisu pridržavali nametnutog sporazuma, odbijalo daljnje isporuke svojih proizvoda, što je za cilj imalo

odvraćanje drugih poduzetnika od takvog ponašanja.

Dakle, Gorenje Zagreb je kroz duže vrijeme kontinuirano provodilo poslovnu politiku održavanja fiksnih ili minimalnih cijena kojih se njegovi kupci moraju pridržavati. Kako bi utvrdilo odstupa li neki kupac snižavanjem cijena od propisane cjenovne razine, Gorenje Zagreb je aktivno nadziralo njihove prodajne cijene i uspoređivalo ih s preporučenim cijenama. Pri tome je djelovalo samoinicijativno, ali i na temelju dojava drugih kupaca da se netko od njihovih konkurenata ne pridržava utvrđenih cijena.

AZTN nije prihvatio committmentse

Svijest o tome da ih Gorenje Zagreb ili netko od konkurenata neprekidno nadzire, stvarala je pritisak na volju ostalih trgovaca da se pridržavaju onoga što im je nametnuto. Stoga AZTN nije vodio postupak protiv poduzet-

nika koji su se kao slabija strana pridržavali onoga što im je Gorenje Zagreb nametnulo, a što nije moralo predstavljati njihovu pravu volju.

Gorenje Zagreb je tijekom postupka iskazao namjeru za preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta za uklanjanje negativnih učinaka sklopljenog sporazuma (commitments).

Međutim, AZTN taj prijedlog nije prihvatio s obzirom na relativno dugo trajanje i težinu povrede. Prilikom donošenja odluke o visini upravno-kaznene mjere AZTN je u obzir uzeo sve relevantne činjenice i okolnosti. Otegotnih okolnosti nije bilo, a kao olakotna okolnost uzeta je u obzir suradnja Gorenja Zagreb s Agencijom tijekom postupka te činjenica da taj poduzetnik nije ranije kažnjavan zbog povrede propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

AZTN je procijenio da će izrečeni iznos upravno-kaznene mjere od 1,557.000 kuna, uz posebni preventivni učinak, imati i opći preventivni učinak i biti upozorenje svim drugim poduzetnicima da se ne upuštaju u povrede propisa o tržišnom natjecanju. Po pravomoćnosti rješenja, upravno kaznena mjera uplaćuje se u korist Državnog proračuna, a o provedenoj uplati je Gorenje Zagreb dužno Agenciji dostaviti dokaz. a

**SVE DO STUDENOGA 2014., GORENJE
! ZAGREB JE PUTEM ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE AKTIVNO NADZIRALO PRIDRŽAVAJU LI SE NJEGOVI KUPCI UTVRĐENIH CIJENA**

Odobrena koncentracija Mullera i Kozma

Doprinijet će jačanju tržišnog natjecanja jer će se stvoriti dodatni pritisak na vodećeg takmaka

Agencija je odobrila koncentraciju poduzetnika Müller Trgovina Zagreb i poslovne jedinice Kozmo koja posluje u sklopu Konzuma.

Riječ je o koncentraciji poduzetnika na tržištu trgovine na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama. Prodajni lanci Müller i Kozmo imali su specijalizirane prodavaonice u ukupno 13 županija. Nakon preuzimanja prodajnih mesta Kozma, Müller će ući na tržišta Ličko-senjske, Požeško-slavonske i Vukovarsko-srijemske županije.

Provđenom koncentracije smanjiće se broj takmaka na mjerodavnom tržištu. Na objavljeni javni poziv za podnošenje mišljenja i primjedbi na koncentraciju, AZTN nije zaprimio nijednu reakciju. a

tim, budući da će tržišni udio Mullera nakon provedbe koncentracije porasti i iznositi između 20 i 30 posto, time će se stvoriti dodatni konkurentski pritisak na DM kao vodećeg takmaka u Hrvatskoj, koji na tržištu ima udjel između 60 i 70 posto.

Pri stvaranju konkurentskog pritiska značajna je i uloga Bipe koja na tom tržištu ima tržišni udjel između 10 i 20 posto. Stoga je AZTN je ocijenio da će provedba ove koncentracije doprinijeti jačanju tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu. Na objavljeni javni poziv za podnošenje mišljenja i primjedbi na koncentraciju, AZTN nije zaprimio nijednu reakciju. a

Tahograf nije zloupорабio vladajući položaj na tržištu servisiranja tahograf uređaja

AZTN je nesporno utvrdio da Tahograf nije onemogućavao ovlaštenim serviserima nabavu originalnih rezervnih dijelova od drugih ovlaštenih zastupnika iz inozemstva

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) je utvrdila da Tahograf iz Svetе Nedelje nije narušio tržišno natjecanje zlouporabom vladajućeg položaja na tržištu servisiranja tahografa marke VDO na teritoriju Hrvatske. Tahograf je ovlašteni zastupnik Continental Trading GmbH koji proizvodi tahografske uređaje robne marke VDO-Kienzle.

Sudska kontrola za raskid ugovora

Povod za pokretanje postupka AZTN-a bila je inicijativa podu-

zetnika s kojim je Tahograf raskinuo ugovor o servisiranju. Iako razlozi za raskid ugovora, u pravilu, podliježu sudskoj kontroli, AZTN je u postupku razmatrao samo činjenice i okolnosti vezane uz eventualna ograničenja koje je Tahograf nametao svojim ovlaštenim servisnim radionicama u nabavi originalnih rezervnih dijelova. U smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja nije sporna obveza ovlaštenih servisera s kojima je Tahograf bio u ugovornom odnosu da prodaju, distribuiraju i/ili ugrađuju izvorne VDO rezervne dijelove, ali ono što može biti

sporno je ograničavanje u pogledu izvora nabave, odnosno obveza da originalne rezervne dijelove nabavljaju isključivo od Tahografa. Smisao dopuštenosti paralelnog uvoza od ovlaštenih distributera

iz inozemstva upravo je u mogućnosti nabave originalnih rezervnih dijelova po nižoj cijeni.

Izolirani slučaj

Međutim, AZTN u postupku nije uspio nedvojbeno utvrditi da je poduzetnik s kojim je Tahograf raskinuo ugovor ugrađivao originalne rezervne dijelove, budući da su nabavne cijene tih dijelova iz inozemstva bile višestruko niže od cijena po kojima je sam Tahograf kao ovlašteni zastupnik u Hrvatskoj mogao nabavljati originalne rezervne dijelove od njihovog proizvođača - Continental

Trading GmbH. Također, AZTN je utvrdio da je riječ o izoliranom slučaju, jer na mjerodavnom tržištu sudjeluje čak šezdesetak poduzetnika sa sedamdesetak radionica koje su u ugovornom odnosu s Tahografom, od kojih se jedino jedan poduzetnik obratio Agenciji. Stoga je nesporno utvrđeno kako Tahograf nije zlouporabio vladajući položaj na način da je onemogućavao ovlaštenim serviserima s kojima je bio u ugovornom odnosu nabavu originalnih rezervnih dijelova od drugih ovlaštenih zastupnika iz inozemstva. a

Produljen rok za donošenje odluke o koncentraciji Optima/H1

AZTN je donio odluku o produljenju roka za donošenje rješenja u postupku ocjene koncentracije Optima Telekom/H1 Telekom. Rok se produljuje na tri (3) mjeseca, a počeo je teći

od 13. veljače 2017. godine, istekom roka od tri (3) mjeseca od donošenja zaključka AZTN-a o pokretanju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije. Podsetimo, AZTN je u stu-

denome pokrenuo postupak ocjene koncentracije na drugoj razini jer je ocijenio da bi provedba te koncentracije mogla za posljedicu imati značajan učinak na tržišno natjecanje na

mjerodavnom tržištu pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga u nepokretnim mrežama na teritoriju Republike Hrvatske, na veleprodajnoj i maloprodajnoj razini.

Stoga je za donošenje odluke potrebno izraditi dubinsku pravnu i ekonomsku analizu. a

Povrat novca za njemačke korisnike usluge grijanja

Njemački Bundeskartellamt izrekao je mjere poduzetnicima RWE Energiedienstleistungen i Danpower Energy koji će svojim potrošačima vratiti 12,3 (RWE) odnosno 2 milijuna (Danpower) eura zbog zaračunavanja prekomjernih cijena u razdoblju od dvije godine. Njemačka je agencija pokrenula postupak protiv sedam okružnih dobavljača grijanja 2013. godine. Prvotno je bilo obuhvaćeno 50 općina u Njemačkoj, no s vremenom se postupak usmjerio na samo njih 22. Zbog nedostatka dokaza iz postupka su zatim izuzeti SaarLorLux i Stadtwerke Rostock, a poduzetnik E.ON Hanse Warme pristao je promjeniti svoju politiku cijena i smanjiti cijene za kupce u hamburškoj regiji. Stadtwerke Leipzig mjere je preuzeo 2015. godine, snizivši svoje cijene grijanja za 8 milijuna eura godišnje na razdoblje od idućih pet godina, a na promjene cijena te je godine pristao i poduzetnik Dalkia. **a**

Češki sud potvrdio kaznu na plinskom tržištu

Regionalni sud odbio je tužbu poduzetnika RWE Supply & Trading i tako potvrdio odluku češke agencije za zaštitu tržišnog natjecanja iz 2006. godine, prema kojoj je taj poduzetnik ograničavao sudjelovanje svojih konkurenata na tržištu veleprodaje plina u Češkoj. Presudom je potvrđeno da je RWE dužan platiti 39,7 milijuna kruna kazne (1,5 milijuna eura), odnosno samo dio kazne od 13,7 milijuna eura koju je češka agencija prvotno izrekla, a zatim sama smanjivala odlukama iz 2007. i 2014. godine. Sud je odbacio navode da je postupak češke agencije trajao nerazumno dugo i da je konačna izrečena kazna prekomjerna. RWE je podnio zasebnu tužbu češkom ustavnom судu zbog štete koja mu je nastala desetogodišnjim sudskim postupkom. **a**

Mjere islandskoj pošti

Nakon više pritužbi na postupanje nacionalnog pružatelja poštanskih usluga, Íslan-dspóstur, prema kojima je taj poduzetnik koristio svoj monopolistički profit od distribucije pisama do 50 g na subvencioniranje svojih ostalih usluga, islandска agencija za zaštitu tržišnog natjecanja postigla je, nakon četverogodišnjeg postupka pregovaranja, nagodbu s islandskom poštom (sam istražni postupak pokrenut je 2008. godine).

Prema odluci agencije, pošti se zabranjuje unakrsno subvencioniranje, držanje poslovnica uz gubitak dulji od dvije godine, a obvezuje ju se na stvaranje posebnih računa za sve djelatnosti i izdvajanje usluge žurne dostave u podružnicu.

Tročlani odbor, u kojem dva člana moraju biti neovisna od poduzetnika Íslan-dspóstur, nadgledat će urednu provedbu ovih mjera i rješavati pritužbe vezane uz provedbu. **a**

Zahtjev za naknadu štete od Heinekena

Nezavisni grčki proizvođač piva tuži globalnog proizvođača Heineken na nizozemskom sudu, tvrdeći da kazna koju je grčka agencija za zaštitu tržišnog natjecanja 2015. godine izrekla Heinekenovoj grčkoj podružnici, Athenian Brewery, nije uspjela zaustaviti njegovo postupanje na štetu manjih konkurenata. Zbog isključivanja konkurenata iz kanala distribucije i opskrbe na grčkom tržištu piva tijekom gotovo 15 godina, grčka je agencija Heinekenu izrekla kaznu od 31,5 milijuna eura u prosincu 2015. godine utvrdivši da je zaključivao ekskluzivne odnosno povoljnije sporazume s trgovcima na veliko i malo i na njih vršio pritisak da ne distribuiraju određene konkurentske marke piva. Kako matični poduzetnik, Heineken, nije bio obuhvaćen postupkom, grčki je konkurent pribjegao tužbi za naknadu štete pred nizozemskim sudom u iznosu od 100 milijuna eura. **a**

Odluke AZTN-a objavljene u veljači 2017.

- [Vlada Republike Hrvatske - Nacrt prijedloga Zakona o procjeni učinaka propisa - mišljenje](#)
- [Müller d.o.o., Zagreb i dio poduzetnika Konzum, Zagreb \(Kozmo\) - ocjena dopuštenosti koncentracije](#)
- [Nacrt Prijedloga Zakona o postupcima naknade štete zbog povreda prava tržišnog natjecanja - mišljenje](#)
- [VIPnet d.o.o., Zagreb i Metronet Telekomunikacije d.d., Zagreb - ocjena dopuštenosti koncentracije](#)
- [Spar AG,Austrija, Billa, Billa Nekretnine i Minaco Zagreb - ocjena dopuštenosti koncentracije](#)
- [Zagorski metalac Zabok i Koprivnica plin i Koprivnica opskrba - opskrba plinom d.o.o., sa sjedištem u Koprivnici - Rješenje o odbacivanju prijave namjere koncentracije](#)
- [AZTN protiv Ukop d.o.o. Osijek - Rješenje da nije narušeno tržišno natjecanje](#)